

Vsem našim delavkam čestitamo za vaš praznik - dan žena

8. marec je dan, ob katerem naj bi se zamislili, kako vse to, kar vemo, da ženskam moramo dati, prenesti v življenje. Naj še tako razgllašamo, kako je ženska danes enakopravna in z enakimi možnostmi vključena v poklicne in družbene aktivnosti, nam vendar vsakodnevna praksa to zanika. Mnogo je še problemov, ki žensko omejujejo pri tem in mnogo je takih,

ki jim vsa družbena skrb še ni mogla do živenga. Pa vendar je v ves razvoj naše dežele vtakano delo ženske v domala enaki meri kot moškega, pa tudi napredka naše družbe v prihodnosti si brez nje ne gre zamisliti.

Današnja ženska je delavka in gospodinja, mati in žena, vzgojiteljica in učenka, samoupravljalca in politična delavka.

Kaj vse je ali bi morala biti današnja ženska! Vendar pa le redkim uspe zadovoljivo izpeljati vse te funkcije. Premnoge se lomijo med domom in delom in pri tem ne naletijo na razumevanje niti pri delovnih, niti pri življenjskih tovariših. Vse premalo je današnja žena dosegla v odnosih, ki jim pravimo medsebojni človeški odnosi. V celem nizu del – čeprav ne vedno težkih, zato pa utrujajočih in neizbežnih – ostane sama, vleče jih s sabo uspešno ali manj uspešno, toda skoraj vedno na meji utrujenosti, da, celo preu- trujenosti.

Ženska se tako dvojno izčrpa saj opravlja dve pomembni vzporedno poteka- joči dejavnosti – je delavka in mati. Za- to se moramo zamisliti, ali ne bi kazalo beneficirati materinstvo kot pomembno družbeno funkcijo ženske, zamisliti kako zaščititi starejšo delavko, kako organizira- ti delovni čas in varstvo, da žene ne bo- do bežale iz nekaterih strok in iskale prekvalifikacijo.

Problemi so in ni jih malo – so živi, aktualni, naši. Spregovorimo o njih pov- sod odkrito, poiščimo izhod, da bomo ob letu povedali tudi kaj bolj optimističnega za našo delavko, za našo družino, otroke in za naš skupni napredek.

Da pa bomo lažje premagali težave, je prav, da ne pozabljamo na zgodovin- sko obeležje tega praznika. Žena je do- kazovala, kako neizčrpna je sila naroda, ki ima pogumne, delovne in vztrajne že- ne. V NOB in delovni borbi se je z ramo ob rami borila s svojimi tovariši za pra- vice vseh delovnih ljudi. Borila se je zav- zeto, vztrajno, enakopravno.

Zato je prav, da si danes svoje pravi- ce dokončno izbori, – pa ne le na papir- ju!

Urednik

SANJE

Nekoč o sreči je sanjala. . .
Nekoč – v davnih časih
ti je življenje dala.
Za to življenje
je vedno trepetala,
le zate vsa se je razdala.

Odrasel si,
odšel v svet.

A ona je ostala:
ljubezen vso je dala,
grenkost starosti je spoznala
in upanje je pokopala.

In sreča?

O njej je vse življenje
le sanjala . . . . .

K. J.

Ustvarjalno delo in optimizem

Gospodarsko leto je okoli in znova smo soočeni z natančnimi podatki o gospodarjenju za preteklo leto, za leto 1982. Obravnava zaključnega računa je vsakoletna prilika, da se kritično ozremo nazaj in na osnovi spoznanjih uspehov in pomahkljivosti načrtamo nove plane, nove naloge in tako opredelimo prihodnje cilje in ravnanje.

Več let nazaj smo ob tej priliki ugotavljali skokovito rast in praviloma so bili odstotki in indeksi višji kot leto popreje, kar nam je omogočilo, da smo po demokratičnem postopku razdelili odstavek za skupno porabo, za poslovni sklad in tudi kuverta je bila običajno zajetnejša.

Tokrat je situacija nekoliko drugačna in kljub temu, da smo vsi pričakovali slabše rezultate in težje čase, bodo morda nekateri vendar razočarani, zato si moramo vzeti dovolj časa in si pojasniti kje so vzroki za takšen rezultat, predvsem pa še kakšne so možnosti za naprej in kaj moramo storiti, da jih bomo dosegli. Razočaranje vodi v apatičnost, rojeva občutek nemoči, vse pa botruje slabemu delovnemu elanu, nizki produktivnosti in v končni fazi še slabšim rezultatom. Prepričan sem, da so redki, ki bodo tako reagirali in, da bomo vsi strnili vrste in se še bolj odločno in z večjo voljo spoprijeli s težavami, kar ste delavci kolektiva Zdravilišča že večkrat v praksi dokazali. To ni prva, pa gotovo tudi ne zadnja kriza in tako kot vedno, jo bomo premagali le vsi skupaj, z svojim znanjem, voljo in optimizmom. Čeprav od parol ne živimo, naj ta sestanek in celotna samoupravna in politična aktivnost ob zaključnem računu izzveni kot poziv, kot mobilizacija za nadaljnje delo.

In v čem so problemi, kaj je v rezultatih preteklega leta tako kritičnega?

Ko gledamo številke ne moremo mimo spoznanja, da je večina negativnih tokov posledica objektivnega, dejavnikov izven nas, v svetovnih in državnih problemih, ki pa se pri nas še posebej odražajo. Drugače se ne da obrazložiti dejstva, da smo celotni dohodek napram preteklemu letu povečali za 25% in celo plan preseglji za 6%. Takšno povečanje pa ni zadostovalo za pokritje za 29% večji OD in izredno povečanje materialnih stroškov vseh vrst, ki so porasli preko 40%. Kar je ugotavljanje dohodka preprosta matematika, po kateri od celotnega dohodka odštevamo vse stroške, pa prispevke, pa osebne dohodke in vse ostalo, se nam je tokrat zgodilo, da nam je ostalo za razdelitev v sklade le 15,838,559,85 din, kar je le 30% planiranega ostanka (načrtovali smo 5,3 milijarde) in 41% od ostanka, ki smo ga delili za leto 1981. Tako smo sedaj v situaciji, da zmanjšujemo sredstva za posamezne namene, da oživimo celo že uveljavljene pravice delavcev, tiste, ki se financirajo iz sklada skupne porabe. To so gotovo zelo nesimpatični ukrepi, vendar edini možni in nujni, ostaja pa nam upanje, da bomo z dobrimi rezultati lahko pokrili te pravice tudi za nazaj.

Kakorkoli že, tu smo, takšna je stvarnost in prej, ko se bomo z njo sprijaznili boljše bo, prej bomo svoj ustvarjalni zanos namenili bodočim ciljem, izvajanju nalog in premagovanju težav, ki nas še čakajo. Ni časa, da bi se dosti ozirali nazaj, ocena preteklega je nujna le, da ugotovimo vzroke, ki so nas privedli v krizno situacijo predvsem tiste, ki so posledica našega ravnanja, da jih bomo v bodoče z drugačnim delom lahko izključili.

Vsakemu je jasno, da je na manjši obisk gotovo odločilno vplivala gradnja hotela Sava. Torej moramo čimprej likvidirati gradbišče in urediti okolje zdraviliškega jedra, kot to znamo. Materialni stroški so res pogojeni s splošnim višanjem cen, pa vendar so med njimi gotovo tudi taki, ki so posledica negospodarnosti, neodgovornosti in razsipniškega obnašanja. Te zmanjšajmo in na to imamo vpliv vsi, seveda eni več, drugi manj. Letošnji plan predvideva 315.000 nočitev, povečajmo to število, z celovito aktivnostjo z bolj zavzetim delom, z boljšim odnosom do gostov, in pestrejšo ponudbo. Povečajmo prodajo kisle vode, izborimo mesto Donatu kot edinstveni zdravilni vodi, bodimo agresivni.

Vsi od direktorja do čuvaja parkov, vsi bodimo aktivni, ustvarjalni delež slehernega je dragocen. Ne trošimo časa in energije, da bi dokazovali kako se nekaj ne da doseči, spremeniti, raje jo uporabimo za delo za ustvarjalni premislek. Naše geslo mora biti, da nikjer ni vse tako dobro, da ne bi moglo biti še boljše, to je geslo ustvarjalnega nemira, nezadovoljstva, ki vodi naprej. Gojimo kult dela, ne lažnih avtoritet, prevlada naj moč argumentov, ne pa argument moči.

Nič ne bo hudega, če bomo nad seboj kritični in ostri, iz pretirane finoče in familjarnosti se še nikoli ni rodilo kaj pametnega, naprednega, a ohranimo tovarišstvo in naše demokratične samoupravne odnose. Če kdaj nam je dejansko samoupravljanje sedaj še najbolj potrebno, da bo vsak delavec dobro senzanjen, lahko postal subjekt napredka. In končno, vse povedano ni nikakršna teorija, to je praksa, ki je v veliki meri že leta prisotna v delu kolektiva Zdravilišča, praksa ki nas je rešila že iz težjih zagat in hujših viharjev. Zato zaupajmo sami v sebe, v svojo enotnost in svojo moč, v izredno naravno bogastvo in prednosti Rogaške Slatine – bodimo optimisti.

Bizjak Darko

Sklepi samoupravnih organov

Odbor za družbeni standard

je razpravljal o oblikah organiziranega dopusta v letošnjem letu. Delavci so se v lanskem letu vseh oblik precej posluževali, zato je bil odbor mnenja, da v letošnjem letu ne bi smeli z nobeno prekiniti. Odločil se je za to, da še vnaprej letujemo v prikollicah, ki bodo verjetno ostale kar v Fažani, poleg tega pa bomo iskali najugodnejšega ponudnika za najem cca 15 ležišč v času od 1. 7. do 31.

8. 1983 ob Jadranu, vendar ne nižje od Zadra. Organizirali pa bomo tudi dopust v obliki izmenjave s tem, da se bomo dogovarjali v različnih krajih. Tako so že stekli pogovori s Kranjsko goro, za katero je odbor sprejel sklep, da se objavi razpis. Skušali pa bomo dobiti stike še s Portorožem, Porečem in Opatijo. Za omenjeno obliko pa so zainteresirani tudi v Cateških toplicah, Dobrni in na Rogli.

Odbor je določil tudi cene za izmenjavo, in sicer:

- A kategorijo 500,- din
- B kategorijo 400,- din
- C kategorijo 300,- din

Omenjene cene veljajo za delavce Zdravilišča in njihove člane nepreskrbljene ali še ne zaposlene. Zakonci pa, kolikor niso zaposleni v Zdravilišču, plačajo 20% večjo ceno.

Ženski pevski zbor Zdravilišča je nastopal na novoletni prireditvi upokojencev. Ob takšnih priložnostih so pevci navadno dobili skromen prigrizek. Ženski zbor pa je imel ta dan občni zbor in so oboje združili. Zato jim je odbor odobril 2.000,- din za delno kritje stroškov.

Ob proslavi dneva republike je Zorin Janko posnel več fotografij. Celotni album je za arhiv, posamezne fotografije pa so spominsko darilo za dobitnike odlikovanj oz. priznanj, kar naj bi postala tradicija za naprej. V ta namen je odbor odobril plačilo stroškov fotografij v višini din 8.580,-.

Ob smrti naše delavke Čonšek Anice je mož Vlado poslal prošnjo za denarno pomoč v obliki odpravnine.

Ker v naših aktih takšnih nadomestil nimamo predvidenih, bilo bi pa prav, da so, je odbor sprejel sklep, da se nadomestilo odpravnine ob smrti odobri le za tistega delavca, ki je bil najmanj 5 let zaposlen v Zdravilišču, da ima doma nepreskrbljene otroke oz. nezaposlenega zakonca, ter da živi v skupnem gospodinjstvu. Višina nadomestila je enaka odpravnini upokojencev.

Na osnovi gornjega sklepa je bilo Čončeku Vladu odobreno izplačilo nadomestila odpravnine za pokojno ženo Anico.

Vsako leto dobivamo veliko prošelj za pomoč pri srečolovih. Da se ne bi odbor za vsako sestajal, je pooblastil glavnega direktorja, da vsakemu, ki prosi za dobitok, odobri količino dobitkov. Vrednost posameznega dobitka pa naj bo cca 300,- din.

Odobren je bil odpis drobnega inventarja v stanovanjskih prikollicah v višini 1.861,50 din.

Obravnavana je bila pritožba Ogrizek Ančke glede plačila najemnine za garažo do 30. 6. 1982. Ker garaže ni odpovedala oz. oddala ključ takrat, ko jo je nehala uporabljati, je bil odbor mnenja, da mora najemnino plačati vse d o odpovedi garaže oz. stanovanja.

Delavski svet Zdravilišča

Na slavnostni seji, ki je bila 27. 12. 1982, je predsednik skupščine občine Šmarje pri Jelšah tov. Dirnbek Anton podelil državna odlikovanja delavcem, ki se proslave ob 29. novembru niso mogli udeležiti.

Pred dvema leti je bil sprejet Pravilnik o povračilih oz. nadomestilih osebnih dohodkov delavcev, ki jih imajo v zvezi z delom, to so: kilometrine, dnevnice, stroški za ločeno življenje ipd. Ker so bile rešitve glede izdajanja potnih nalogov organizacijsko neustrezne, je delavski svet sprejel spremembo 4. člena, ki po novem glasi:

Delavec sme opraviti službeno potovanje samo na podlagi naloga za službeno potovanje. Potne naloge za službeno potovanja odobrijo:

- delavski svet Zdravilišča za službeno potovanja glavnega direktorja;
- glavni direktor za direktorje sektorjev v DS skupne službe;
- delavski svet TOZD Zdraviliška dejavnost za direktorja TOZD;
- delavski svet TOZD Polnilnica za direktorja TOZD;

- delavski svet TOZD Vzdrževalna dejavnost za direktorja TOZD;
- direktorji temeljnih organizacij za delavce svoje temeljne organizacije;
- direktorji sektorjev za delavce svojih sektorjev.

Delavci, katerim potne naloge odobravajo delavski sveti, so dolžni vsak mesec predložiti svojemu delavskemu svetu poročilo, ki vsebuje relacijo in namen potovanja ter obračune. Kolikor pa seje delavskega sveta ni v razdobju enega meseca, so delavci dolžni poročati na prvi naslednji seji.

Steklarna Boris Kidrič Rogaska Slatina bi se želela priključiti na zemeljski plin. Ker mi ta plin uporabljamo, se Steklarna ne more priključiti brez našega soglasja. Po besedah tov. Žogana omenjena priključitev za Zdravilišče ne predstavlja nobenih stroškov. Zato je bilo dano soglasje s tem, da Petrol še naprej ohrani obveznost dobave plina za Zdravilišče 1.500 m³ na uro in da v času, ko se bodo izvajala dela na priključku, opravi Steklarna to v dogovoru z Zdraviliščem, ker bo moralo Zdravilišče v teh dneh kuriti z mazutom.

Ker so nam ostala sredstva za stanovanjske namene, je bil odobren nakup dveh dvosobnih stanovanj v bloku Žibernik 60 in najetje kredita pri Stanovanjski skupnosti Slovenije iz sredstev, namenjenih za stanovanjske potrebe kadrov v manj razvitih občinah v višini 6.415.500,- din s tem, da je polovica sredstev nepovratnih, druga polovica pa je posojilo z dobo vračanja 10 let po 8% obrestni meri. Za podpis kreditne pogodbe sta bila pooblaščenca glavni direktor tov. Bizjak in direktorica ekonomsko finančnega sektorja tov. Halužanova.

Ze dalj časa se pogovarjamo, da bi v stari direkciji uredili muzej, ki bi bil za Rogaško Slatino izrednega pomena. V zvezi s tem je bila imenovana komisija za ureditev muzeja v sestavi: Slivnik Anton, Kene Martin, Pohorc Bogomir in Žgajner Stanko.

Pripravlja se tudi dokumentacija za izgradnjo gostišča v Kozjem. V ta namen je delavski svet imenoval gradbeni odbor za izgradnjo gostišča, ki ga sestavljajo: Libnik Lojze, Kene Martin, Bizjak Darko, Žogan Marjan, Halužan Anica in Čujež Stane.

Za izgradnjo hotelskega kompleksa Sava imamo v Zdravilišču širši gradbeni odbor, v katerega je bil dodatno imenovan tov. Žogan Marjan, direktor TOZD Vzdrževalna dejavnost.

Ker v februarju poteče mandat vodji prodaje zdraviliških storitev, je bila imenovana komisija za razpis del in nalog v sestavi:

1. dr. Istenič Milan iz TOZD Zdraviliška dejavnost, predsednik
2. Kresnik Stanko iz TOZD Polnilnica
3. Jazbinšek Anton iz TOZD Vzdrževalna dejavnost
4. Plohl Franc iz DS skupnih služb
5. Turnšek Anton kot predsednik OOS.

V Ratanski vasi smo začeli graditi nadomestne garaže za Pekarno. Ker pa Pekarna želi imeti večje garaže, bo razliko plačala sama s kreditom izvajalca GIP Ingrad. Vendar Pekarna ne more prevzeti kredita, ker ne nastopa kot investitor, zato je bil sprejet sklep, da kredit v znesku 1.172.019,- din za dobo 2 let po 2% obrestni meri prevzame Zdravilišče. Vračilo tega kredita, skupno s plačilom obresti, pa v celoti nadomesti Merx Celje.

Obravnavan je bil problem sklepčnosti komisije za ugotavljanje zahtevnosti del.

Delavski svet je komisijo zadolžil, da preveri vse kombinirane odločbe. Ker pa je bila komisija že večkrat nesklepčna, so člani predlagali, naj bodo na seji komisije prisotni vsi predsedniki delavskih svetov, predsedniki komisij za delovna razmerja in predsedniki osnovnih organizacij sindikata, kajti v nasprotnem primeru komisija ne bi mogla opraviti zadane ji naloge.

Za člana samoupravne delavske kontrole pri Samoupravni stanovanjski skupnosti Šmarje pri Jelšah je bila imenovana Šrimpf Dragica.

V inventurno komisijo za popis zemljišč, stanovanjskih prikolice in nedokončanih investicij so bili sporazumno z direktorji TOZD imenovani: Žgajner Stanko kot predsednik ter Tratenshek Edo, Jeršečič Francka in Sajko Tončka kot člani.

KORS Rogaska Slatina ima stalne težave z obratnimi sredstvi. Delavski svet je sprejel sklep, da na podlagi Samoupravnega sporazuma o dolgoročnem poslovnem sodelovanju Zdravilišče najame kratkoročno posojilo od Tvornice stakla Straža, v višini din 10.000.000,- za dobo 90 dni po 21% obrestni meri. Posojilo odstopimo KORS-u s tem, da KORS bremenimo za vse stroške, nastale v zvezi s tem posojilom. KORS sam kredita ni mogel najeti, ker s Stražo nima poslovnih stikov, mi pa od njih kupujemo steklo.

Marinka Šeligo

Lapan Štefka

Vsem ženam čestitam ob njihovem prazniku - Štefka s terena.

ZAPOSLOVANJE Z VIDIKA SREDNJEŠOLCEV

V sedanjem zaostrenem gospodarsko političnem položaju je na dnevnem redu vprašanje zaposlovanja. Težko je dobiti zaposlitev in dokazati svoje sposobnosti in zmožnosti ter se uspešno uveljaviti v življenju.

V času, ko se odločamo za poklic, se nam še sanja ne, v kaj se spuščamo. Osmošolec se še pravzaprav sploh ne zaveda, kaj je življenje. Zgleduje se po odraslih in si izbere poklic, ki so mu ga starši ali sorodniki prikazali v najlepši luči z namenom, da sinček ali pa hčerka ne bosta v življenju preveč trpela. Mnogokrat je takšna izbira poklica nepravilna, kar se pa pokaže pozneje. Večina srednješolcev ima med šolanjem štipendijske pogodbe z raznimi organizacijami združenega dela. Vsak mesec dobivajo denarna nakazila, po končanem šolanju pa postanejo delavci v organizaciji združenega dela, ki jih je štipendirala. To je normalen postopek v odnosu štipendist-štipenditor. So pa še skrajnosti, ki jih ne smemo zanemariti.

Ena skrajnost je v tem, da mlad človek že med šolanjem spozna, da se ni odločil za pravi poklic. Ali mu lahko zato očitamo napako? Seveda ne. Spodbudno je že to, da je dovolj zgodaj spoznal in ni precenil svoje zmožnosti in sposobnosti. Ker se ne namerava zapoliti v organizaciji združenega dela, ki ga je štipendirala, je njegova obveznost, da odplača štipendijo. Takšen človek je verjetno med šolanjem odkril svoje sposobnosti in se preusmeril v pravi poklic.

Druška skrajnost pa je bolj zaskrbljujoča. Kaj naj naredi mlad človek po končanem šolanju, če ne dobi zaposlitve pri organizaciji, ki ga je štipendirala, ker ni delovnega mesta? To lahko verjetno najboljše povedo tisti, ki jih je to doletelo. Takšen človek seveda ne ve, kaj bi storil. Edina odrešilna bilka na katero se oprime, je zavod za zaposlovanje. Toda vsak človek od čakanja in iskanja zaposlitve otopi. Mogoče je bil prej nadarjen in perspektiven ustvarjalec, vprašati pa se moramo, ali bo to tudi potem, ko bo mogoče le uspel dobiti zaposlitev.

Štipendist Strmčnik Miran

DLAKA NA JEZIKU

Pred nekaj dnevi je bil zbor delavcev TOZD I. Zelo vroča tema, realizacija plana 82, plan in naloge 83.

In kot zadnja točka: Izgradnja »Gostišča« v Kozjem. Žgoče. Tako žgoče, da ni prišlo do sklepčnosti. (Pred tem je že tretjina zboru tako odšla).

Predvideni stroški investicije 3,8 milijarde. Glede na stopnjo inflacije lahko računamo, da bodo stroški do konca realizacije porasli na najmanj 5 milijard.

Rečeno je bilo, da bo to samo »Gostišče«, čeprav je objekt v občinski resoluciji jasno kategoriziran kot MOTEL.

Mnogo vprašanj je obviselo v zraku. Marsičesa ni bilo mogoče pojasniti. Ljudje niso bili prepričani v upravičenost naložbe. Referendum, da ali ne? Je njihova neodločnost pri glasovanju obsojanja vredna?

O tem je potrebno še resno spregovoriti, sklicati problemsko konferenco, morda poklicati na konferenco tudi kakšnega strokovnjaka. Je res, da bi Kozjemu pomagali edino z motelom? KOZJE je vas, Rogaska je že mesto.

Pa že ima tak videz? Kaj? Morda že kar na železniški postaji?...
R. S.

Letne seje OZZS

Z naslednjim sestavkom želimo sodelavce seznaniti, kako potekajo oziroma naj bi potekale priprave o sami izvedbi rednih letnih sestankov osnovnih organizacij Zveze sindikatov. V statutu Zveze sindikatov Slovenije je opredeljeno, da organi in organizacije zveze sindikatov enkrat letno obravnavajo in ocenijo svoje delo v minulem obdobju ter sprejmejo letno programsko usmeritev. Na teh sejah pa tudi po potrebi zamenjajo posamezne člane izvršnega odbora in tako dopolnijo svoj sestav.

Koncem januarja so bile sklicane seje izvršnih odborov osnovnih organizacij, kjer so se dogovorili in sprejeli sklepe:

- a) – o sklicu redne letne seje;
- b) – o zadolžitvi članov izvršnih odborov, da pripravijo oceno o delovanju v preteklem obdobju. Pri oceni aktivnosti je potrebno upoštevati celotno vsebino dela oziroma družbeno vlogo Zveze sindikatov na podlagi ustave, zakona o združenem delu, kjer so naloge sindikatov opredeljene. V ocenah delovanja osnovne organizacije je potrebno ugotoviti zlasti:
  - kako članstvo oblikuje politiko in stališča osnovne organizacije;
  - kako izvršni odbori osnovnih organizacij uresničujejo svoja stališča;
  - kako izvršni odbori sodelujejo z izvoljenimi delegacijami in delegati;
  - kako se stališča osnovnih organizacij uveljavljajo v delu konference osnovnih organizacij;
  - kako se stališča prenašajo v delo občinskega sveta zveze sindikatov;
  - kako se osnovne organizacije zveze sindikatov vključujejo in povezujejo v občinsko organizacijo Zveze sindikatov;
  - kako sprejeta stališča in sklepe Občinskega sveta zveze sindikatov uresničujejo v lastni sredini;
- c) zadolžitev posameznih članov izvršnih odborov, da pripravijo letne programske usmeritve za delovanje osnovne organizacije zveze sindikatov

v prihodnjem obdobju.

Za samo pripravo letne programske usmeritve morajo služiti kot osnova ocene in ugotovitve o dosedanjem delu, pri tem pa je potrebno upoštevati, da je celotna družbeno politična aktivnost usmerjena v uresničevanje ciljev gospodarske stabilizacije. Zato mora biti v delovnih usmeritvah dan poseben poudarek na:

- uresničevanje ciljev gospodarske stabilizacije v povezavi z oceno rezultatov gospodarjenja z družbenimi sredstvi. V tem sklopu je potrebno zlasti oceniti in sprejeti usmeritve v zvezi s prizadevanji za povečanje produktivnosti, zmanjševanja stroškov, vplivov delavcev na politiko cen in organizacijo preskrbe, oskrbo s surovinami in reprodukcijskim materialom, zmanjševanje uvoza in povečanje izvoza;
  - uveljavljanju sistema delitve po delu in rezultatih dela;
  - samoupravnem združevanju sredstev in dela ter samoupravni organiziranosti združenega dela;
  - opredeljevanje izhodišč gospodarske politike in planov za leto 1983, ki so opredeljena v dokumentih I. konference Zveze sindikatov Slovenije o družbenem planiranju. Vsaka osnovna organizacija Zveze sindikatov mora opredeliti v svoji programski usmeritvi predvsem tiste naloge, ki so zaradi gospodarskih in družbenih razmer v lastni temeljni organizaciji najpomembnejše.
- d) v osnovnih organizacijah Zveze sindikatov je posebno pozornost nameniti delovanju sindikalnih skupin in izvršnih odborov kot kolektivnega, izvršnega političnega organa osnovne organizacije zveze sindikatov.

V samih pripravah za letne seje je potrebno oceniti ali so izvoljeni člani izvršnih odborov kot celota in kot posamezniki odgovorno opravili svoje naloge ter opravičili pričakovanja članstva, ki jih je izvolilo.

Turnšek Anton

Injevali (vsi brez razlike!) svoje dolžnosti, tem bolj bo upravičena naša govorica o pravicah. Pravic ni brez dolžnosti!

Od priznanja te resnice je odvisna naša prihodnost, ki vanjo verjamemo in zapujemo. M.

KOMPASOVA GRUPA PRI NAS

Potovalna agencija »Kompas« iz Ljubljane je organizirala 3-dnevni izlet v pustnem času k nam v Rogaško Slatino. Da so ta čas res veselo in primerno izkoristili, nam priča tekmovanje pod naslovom »Zložil pesmico o rogaških vodah«.

Dve nagrajeni pesmici objavljamo.

»TEMPEL« res je dobra voda, kdor ne verjame, naj jo proba, učinek tega res je velik, da trebuh ti ne bo prevelik.

DONAT, ta ti prazni čreva, pa zato še nisi reva, saj stabilno se držiš, če si lažji bolj noriš.

STYRIA, tudi ta te zdravi, če imaš pamet pri ta pravi, da zdravilna voda tvoje organe štiti pri tem pa še veliko ti koristi. VSE ZA ZDRAVJE.«

»DONAT vode flaša, je sreča naša in za WC paša.

Voda Styria črvesje pomirja, seksualnost vznemirja.

Tempel mineral odpira žolčni kanal, vse tri vodne kraljice nam tukaj v pustnem času, pravile bodo vesele vice.

Pogačnik Janko

Lotrič Jožica – hotel Sava

Če je zadovoljen gost, sem vesela tudi sama. Zadovoljstvo gosta se pokaže tudi na tak dan kot je 8. marec. Delala bom dopoldne, in če bo proslava organizirana, se je bom lahko udeležila.

Hladno nam je tu spodaj – saj bi sicer gostje še lahko tu posedeli. Upajmo pa, da bo kmalu topleje – tako v prostoru kot zunaj.

Pravice in dolžnosti

Danes povsod lahko beremo ali slišimo na vsakem koraku besedo »pravica«. Ljudem se je na poseben način priljubila. Podoba je celo, kakor da bi hoteli pozabiti na drugo besedo, ki zveni nekoliko drugače, namreč »dolžnost«. In vendar spadata obe besedi skupaj in sta resničnost, ki jo izražata druga od druge odvisno.

Gotovo je včasih bilo preveč govora samo o dolžnostih. »To je tvoja dolžnost«, »to moraš; takšni in podobni izrazi so zaradi prepogoste uporabe razvrednotili besedo dolžnost. Do razvrednotenja pa je prišlo tudi iz drugih razlogov. Dolžnost, prvič zahteva od človeka premagovanje, odpoved, žrtev in podobne »neprijetne drž«, čeprav so še tako krepostne oblike človeškega obnašanja. Drugič pa človek težko razume, da bi eni imeli samo dolžnosti, drugi pa pravice; da bi eni morali samo dajati, drugi pa bi smeli jemati; da bi eni morali le ubogati, drugi pa bi odločali, nalagali bremena in ukazovali. Žal, včasih je tako. Ker marsikje takšno stanje še ni preteklost in večina ljudi sme slišati samo besedo dolžnost, pač ni čudno, da je ta beseda ne-

priljubljena, kjer je stanje drugačno in imajo vsi ljudje pravice, ki jim pripadajo.

Prav bi bilo, da bi se vprašali, ali moramo in smemo govoriti le o pravicah, ne da bi hkrati mislili na dolžnosti; ali je mogoče pravice popolnoma ločiti od dolžnosti. Saj bi se lahko zgodilo, da bi na takšen način besedo »pravica« razvrednotili.

V resnici je to posebna človekova pravica, da ima lahko neke dolžnosti, da je za nekaj odgovoren, da lahko ustvarja in daje skupnosti. Marsikje niti to ni človeku omogočeno. Priznati pa moramo še več, da je mogoče pravice samo toliko uveljaviti, kolikor so ljudje pripravljeni vzeti nase tudi dolžnosti. Če ni ničesar zbranega, potem tudi ni mogoče delati ali jemati. Kakorkoli ta prispodoba vsega ne izrazi, vendar nazorno pokaže, da ne moremo govoriti o uveljavljanju svojih pravic, ne da bi hkrati imeli pred očmi svoje dolžnosti do sebe, soljudi in celotne družbe.

Mislím, da je zelo dobro, če smo si glede tega na jasnem tudi pri nas. Nihče ne more od skupnosti, od družbe zahtevati samo pravic, ne da bi izvrševal dolžnosti, ki jih ima. Čim vestneje bomo spo-

VESTNIK

DELOVNE ORGANIZACIJE ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA

VREDNOSTNI OBRAČUN VSEH TEMELJNIH ORGANIZACIJ IN SKUPNIH SLUŽB

ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST

Bilanca uspeha za celotno poslovanje ne izpolnjuje naših pričakovanj. Celotni prihodek je sicer še za 2 % presežen, skoraj 400 milijonov ga je, vendar pa so stroški večji za 16 % od planiranih in je tako dohodek za 23 milijonov manjši kot smo pričakovali. To razmerje se je občutno poslabšalo v zadnjem tromesečju, v katerem smo dosegli glede na celotni znesek 21 % prometa in 27 % stroškov. Ob tem poudarjamo, da hotel »Sava« ni vplival na ta rezultat. Lani je v tem hotelu dosežen promet 24 milijonov din, ki brez obremenitve za skupne stroške temeljne organizacije pokrije vse svoje stroške in osebne dohodke. V tem obračunu so odpisi in amortizacija le ocenjeni, ker obračuni investicije še niso zaključeni.

V primerjavi z lanskoletnim obračunom je 34 % več dohodka in 50 % več stroškov. Rezultat je dohodek 167.211.961 din, ki je le 16 % večji od lanskega. Prispevki iz dohodka so v okviru pričakovanih in dogovorjenih zneskov. Prav tako tudi izplačani osebni dohodki, ki so ob 8,6 % povečanju delovnih ur v skupnem znesku 98.413.968 din večji od lanskih za 29,8 %.

Po predlogu delitve dohodka, ki smo ga uvodoma obrazložili, je po pokritju izplačanih osebnih dohodkov predlagana razporeditev v sklade:

– stanovanjski sklad izplačan med letom	4,521.031,10
– obvezni rezervni sklad 1,5 %	2,508.180,00
– sklad skupne porabe	6,943.000,00
– poslovni sklad	1,876.542,46

Ob tem rezultatu še posebej zaskrbljuje dejstvo, da povečanje cen naših storitev nikakor ne dohaja povečanja cen za material in energijo in da ne obvladujemo izdatkov za storitve in druge stroške. V planu smo se dogovorili za omejitve vzdrževalnih del, vendar ukrepov, ki bi to zagotovili, nismo izvedli. Po stari navadi so obračunana dela investicijskega vzdrževanja, tekočega vzdrževanja, nabave drobnega inventarja, presegla planirane zneske.

POLNILNICA

Celotni prihodek od prodaje proizvodov Polnilnice je 281.809.370 din in je za 12 % večji od lanskega. Planska pričakovanja so pri tem presežena za 9 %. Pri obračunanih stroških materiala, storitev in amortizacije pa je znesek 17 % večji od lanskega in 25 % večji od planiranega. Odstopanje je največje pri materialu in pri storitvah – prevozi. Dohodek 103.504.561 je le 2 % večji od lanskega, zato je obračunana amortizacija iz dohodka znižana na znesek, ki je bil porabljen za nabavo v preteklem letu. Skupen znesek osebnih dohodkov je za 29,5 % večji od lanskega, presegel je tudi planski okvir, ker nismo dovolj točno ocenili izplačila, ki niso vezana na točke (kilometrino, dodatek po steklenici in obračunane ambulantne prodaje).

Vsa odstopanja od plana so v bilanci poračunana pri skladih, ki razen pri rezervnem skladu niso doseženi v potrebni višini. Skupne porabe je le dve tretjini običajno potrebnih sredstev, poslovnega sklada pa manj kot smo iz njega združevali za promet in energetiko. Zaradi tega bodo v tekočem letu zmanjšane pravice iz skupne porabe in nastopile bodo težave pri plačevanju in izplačilih. Sedaj je ocena uspešnosti poslovanja manj ugodna kot ob tričetrletju, ker porabo sredstev za nabavo usklajujemo koncem leta. Nabava drobnega inventarja in embalaže je skupaj za 2.700.000 nižja od planirane, porabljen znesek pa mora biti zagotovljen v letnem obračunu.

Razkorak v povečanju prodajnih cen (+12 %), cenah materiala (+37 %) in storitev (+21 %) se tako neposredno odraža v skladih, ki so zato polovico manjši od lani doseženih in so v predlogu bilance:

– stanovanjski sklad med letom	1,655.934,95
– obračun rezervnega sklada	2,540.661,00
– sklad skupne porabe	2,448.000,00
– poslovni sklad	2,825.273,94

Običajno smo to brez problema pokrili s povečanim dohodkom, letos pa so ta povečanja, združena z izpadom dohodka, osiromašila sklade pod sprejemljivo raven. Posledice so v okrnjeni skupni porabi in neizogibnih finančnih težavah za tekoče leto.

VZDRŽEVALNA DEJAVNOST

Celotni prihodek je obračunan po sporazumu v okviru delovne organizacije, po katerem so storitve:

- obrtne dejavnosti zaračunane po opravljenih urah in dogovorjenih cenah za delovne ure in vgrajen material;
- posredovane storitve s poračunanim zneskom pribitka;
- strošek ogrevanja se prenaša po ključu na uporabnike v Zdravilišču in po ceni m² na zunanje koristnike;
- pralna obračuna svoje storitve po ceniku in opranih količinah;
- za parke je dogovorjen znesek, ki ga v mesečnih akontacijah združujeta Zdraviliška dejavnost in Polnilnica
- ostale storitve in pridelki parka so obračunani po ceniku.

Pri obračunu po enotah smo tudi ob koncu leta ugotovili odstopanja po posameznih dejavnostih (kurjava presežek – parki primanjkljaj). Ker pa so v skupni bilanci obračun in rezultati skladni z Zdraviliško dejavnostjo in se pravice delavcev tako izenačijo, nismo prenašali dohodka, ta v seštevku tudi ni dosegel planiranega.

Kot v bilanci osnovnih temeljnih organizacij nam tudi v Vzdrževalni dejavnosti siromaši rezultat povečan strošek materiala in amortizacije in je dohodek pri 38 % povečanem celotnem prihodku le za 19 % večji. Od plana odstopa tudi skupen znesek izplačanih osebnih dohodkov, ki ga temeljna organizacija opravičuje s še vedno najnižjimi povprečnimi izplačili na delavca.

Po predlogu bilance je ostanek dohodka razporejen:

– za stanovanjski sklad, izplačan med letom	943.744,40
– za obvezni rezervni sklad	828.975,00
– sklad skupne porabe	1,517.000,00
– poslovni sklad	228.743,46

DELOVNA SKUPNOST

Za pokrivanje stroškov skupnih služb po sporazumu združujejo temeljne organizacije:

- Zdraviliška dejavnost za prodajo njenih storitev 2,08 din po nočitvi in za lani še dodaten program 1.140.000 din, to je skupno 1.735.150 din;
- Polnilnica za prodajo svojih proizvodov 0,34 din na enoto prodanega proizvoda, skupno 13.250.905 din;
- obe temeljni organizaciji za Center v Mariboru 0,4 % od dohodka;
- vse temeljne organizacije 9 % dohodka za ostale sektorje skupnih služb;
- za amortizacijo vrelnih vrtin, avtomatsko obdelavo osebnih dohodkov in osnovnih sredstev, poštno stroške in glasilo »Vrelci« po deležu celotnega prihodka (53 – 37 – 10) pokrivajo dejanske stroške.

Pokritje vseh stroškov, osebnih dohodkov in stanovanjskega sklada ne zadošča za dogovorjeni stanovanjski del, iz katerega so bili že spomladi odobreni krediti. Zmanjka 218.000 din. Razkorak med dohodki in izdatki je nastal zato, ker planirani dohodek ni dosežen. Kot v vseh temeljnih organizacijah, tudi v delovni skupnosti zato nismo odstopali od plansko dogovorjene vrednosti točke. Ker ta razlika predstavlja le 0,4 % od skupnega dohodka, pokrivamo stanovanjski sklad v doseženem manjšem znesku – 1.010.736,94 din. Za razliko predlagamo pokritje v skladu skupne porabe.

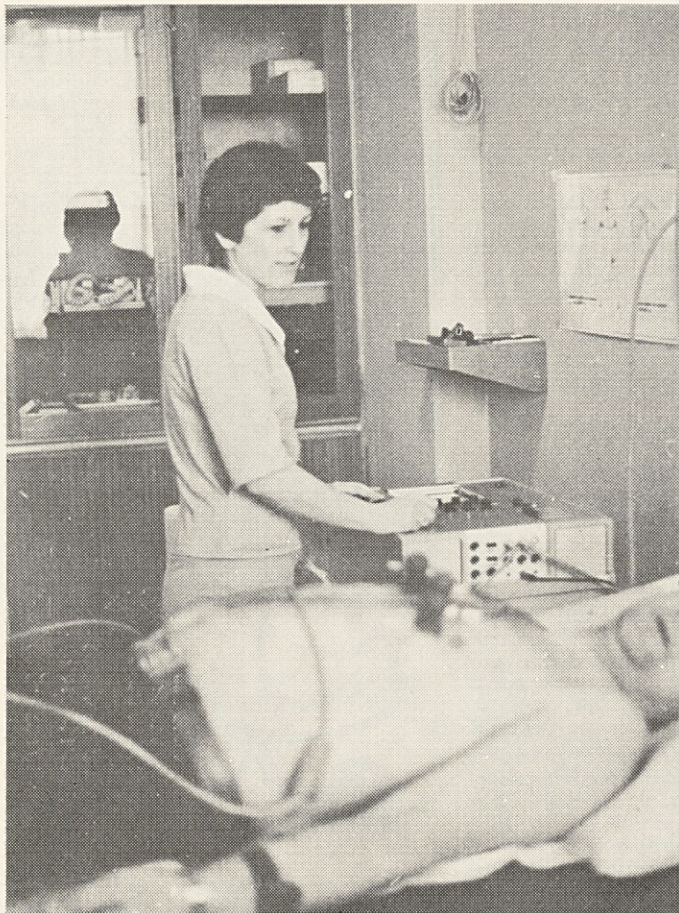
V nadaljevanju je prikazana zbirna bilanca uspeha vseh temeljnih organizacij in delovne skupnosti ter primerjalna tabela za Zdravilišče kot celoto v primerjavi s planom in preteklim letom:

ZAKLJUČNI RAČUN 1982 – BILANCA USPEHA – ZBIRNA - ZDRAVILIŠČE

postavka	SKUPAJ	Zdraviliška dejavnost	Polnilnica	Vzdrževalna dejavnost	DS Skupne službe
vred. oprav. dela	818.732.203,99	392.883.375,75	279.747.324,94	94.789.913,25	51.311.590,05
terjatve 1. 1. 1982	16.013.497,53	11.624.836,55	4.265.180,98	94.597,55	28.882,45
terjatve 31. 12. 1982	9.851.115,71	7.065.166,34	2.203.135,42	554.646,10	28.167,85
CELOTNI PRIHODEK	824.894.585,81	397.443.045,96	281.809.370,50	94.329.864,70	51.312.304,65
material	232.055.470,35	102.020.901,85	79.065.765,65	48.247.627,35	2.721.175,50
storitve	156.968.156,50	82.557.449,10	63.006.645,70	6.484.414,95	4.919.646,75
drugi stroški	37.816.935,65	13.603.569,70	21.247.032,35	1.725.037,10	1.241.296,50
povračila	5.366.842,95	881.237,50	1.048.917,20	303.157,60	3.133.530,65
amortizacija	56.024.941,98	30.767.316,63	15.031.084,35	4.241.655,99	5.984.885,01
drugi izdatki	1.556.835,65	400.609,70	937.716,67	172.991,53	45.517,75
zaloge	- 2.036.368,03	-	- 2.032.353,33	- 4.014,70	-
PORABLJENA SRED.	487.752.815,05	230.231.084,48	178.304.808,59	61.170.869,82	18.046.052,16
DOHODEK	337.141.770,76	167.211.961,48	103.504.561,91	33.158.994,88	33.266.252,49
delež Belinke v dohodku	- 1.878.122,00		- 1.878.122,00		
DOHODEK	337.141.770,76	167.211.961,48	103.504.561,91	33.158.994,88	33.266.252,49
delež Belinke	- 1.878.122,00		- 1.878.122,00		
prispevki iz dohodka	44.548.758,40	21.670.201,95	12.732.481,25	4.850.221,10	5.295.854,10
dohodek za del. skupnost	50.730.885,00	21.309.760,00	25.701.655,00	3.719.470,00	-
amortizacija nad min.	15.300.000,00		15.300.000,00		
pogodbene obveznosti	13.696.165,16	9.969.277,82	2.419.409,22	733.524,67	573.953,45
PRISPEVKI IZ DOHODKA	124.275.808,56	52.949.239,77	56.153.545,47	9.303.215,77	5.869.807,55
ČISTI DOHODEK	210.987.840,20	114.262.721,71	45.472.894,44	23.855.779,11	27.396.444,94
osebni dohodki	181.140.016,95	98.413.968,15	36.003.024,55	20.337.316,25	26.385.708,00
skupna poraba					
- stan. del	8.131.447,39	4.521.031,10	1.655.934,95	943.744,40	1.010.736,94
- ost. del	10.908.000,00	6.943.000,00	2.488.000,00	1.517.000,00	-
rezervni sklad	5.877.816,00	2.508.180,00	2.540.661,00	828.975,00	-
poslovni sklad	4.930.559,86	1.876.542,46	2.825.273,94	228.743,46	-
nerazporejeno za sklade	15.838.559,86	8.819.542,46	5.273.273,94	1.745.743,46	-

ZAKLJUČNI RAČUN 1982 – BILANCA USPEHA – PRIMERJALNA – ZDRAVILIŠČE

postavka	tekoče leto	plan	preteklo leto	indeks 82 : pl	indeks 82 : 81
vrednost opravljenega dela	818.732.203,99		669.240.087,99		123
terjatve 1. 1. 1982	16.013.497,53		8.723.852,81		184
terjatve 31. 12. 1982	9.851.115,71		16.013.497,53		62
CELOTNI PRIHODEK	824.894.585,81	784.300.000	661.950.443,27	106	125
material	232.055.470,35	193.150.000	163.382.452,47	121	143
storitve	156.968.156,50	122.300.000	119.437.360,50	129	132
drugi stroški	37.816.935,65	33.720.000	27.371.423,87	113	139
amortizacija	56.024.941,98	51.510.000	28.644.878,30	109	196
povračila	5.366.842,95	5.320.000	4.486.051,00	101	120
drugi izdatki	1.556.835,65		721.558,15		216
zaloge	- 2.036.368,03		14.718.952,78		
PORABLJENA SREDSTVA	487.752.815,05	406.000.000	358.762.677,08	121	136
DOHODEK	337.141.770,76	378.300.000	303.187.766,10	89	111,2
delež Belinke v dohodku	- 1.878.122,00		- 1.361.105,85		
skupni dohodek			- 1.361.105,85		
DOHODEK	337.141.770,76	378.000.000	303.187.766,10	89	112,2
delež Belinke v dohodku	- 1.878.122,00		- 1.361.105,85		
prispevki iz dohodka	44.548.758,40	46.193.000	36.629.700,60	97	122
dohodek za delovno skupnost	50.730.885,00	51.917.000	41.373.990,00	98	123
amortizacija nad minimalno	15.300.000,00	19.715.000	20.152.581,90	78	76
pogodbene obveznosti	13.696.165,16	15.340.000	13.271.992,50	90	104
PRISPEVKI IZ DOHODKA	124.275.808,56	133.156.000	111.428.265,00	94	112
ČISTI DOHODEK	210.987.840,20	245.135.000	190.398.395,34	87	111
osebni dohodki	181.140.016,95	176.195.000	139.881.557,45	102	129,4
skupna poraba					
- stanovanjski del	8.131.447,39	8.285.000	6.365.849,55	99	128
- po ZR	-	-	873.250,75		
- ostali del	10.908.000,00	18.550.000	15.837.000,00	59	69
rezervni sklad	5.877.816,00	6.768.000	5.404.639,05	87	109
poslovni sklad	4.930.559,86	35.337.000	22.036.098,54	14	23
nerazporejeno za sklade	15.838.559,86	53.887.000	38.746.349,20	30	41
primerljivi dohodek = 118,5					

Z delavkami se je pogovarjala
Jožica KORES

Polajžer Cilka – hotel Bohor

8. marec je namenjen praznovanju. Mnogo jih bo praznovalo, mnoge med nami pa bomo še bolj zaposlene kot na navadni delovnik.

Vsem delavkam – še posebej gostin-

skim – želim veliko zdravja in uspehov na delovnih mestih.

Tramšek Štefka – pralnica

Za 8. marec bom delala – prav tako tudi ostale v Pralnici. Proslave se ne bomo mogle udeležiti, ker bomo delale v

izmenah. Želje? Da bi prihajalo čimveč gostov. S tem bomo imeli zagotovljeno delo – in morda tudi večje osebne dohodke.

Šerbak Tilčka – Pralnica

Vsem delavkam čestitam ob prazniku. Želim, da bi v bodoče bilo vsaj tako kot doslej.

Prve izkušnje...

Nekaj mesečno poslovanje hotela Sava je že dalo prve rezultate. Ti so vidni tako v količinskih kot finančnih podatkih. Nas pa so zanimale prve izkušnje zaposlenih v Savi, njihova mnenja in počutje v novem hotelu. Tokrat smo se pogovarjali z natakarkji (prihodnjic morda še z ostalimi) – zato naslednje vrstice niso nikakršno lepšanje ali namensko hvaljenje. Naj pripomnim, da so bile delavke precej presenečene, ker pogovora niso pričakovale, seveda pa nismo mogli mimo tega, da se ne bi dotaknile medsebojnih odnosov pri delu, problemov pri delu, pa bodočih mladih delavcih. Moji sogoovorniki so bili:

Ozu Cvetka – zaposlena v Zdravilišču 5 let (vključno z učno dobo)

Solman Dragica – zaposlena v Zdravilišču 10 let

Sherwod Ana – zaposlena v Zdravilišču 1 leto

– vse tri so natakarkice – ter

Štrašek Jože – vodja recepcije

Kranjec Bojan – vodja izmene střežbe

Vsi ti delavci so že opravljali dela v drugih hotelih (saj večina prav takih), za-

to jim delo v hotelu Sava ni prva zaposlitev. Izkušeni so si torej že nabrali prej. Pa kljub temu...

– Kako bi ocenili delo v novem hotelu?

Pravzaprav je to delo kot v drugih hotelih, čeprav je nekaj razlik v samem sistemu dela. Tako napr. že v kuhinji pripravijo hrano za enega gosta na eno ploščo. Na ta način delo hitreje poteka, gost dobi takoj svežo in toplo hrano, hitro je postrežen (ker ni veliko posode) in zato bolj zadovoljen – pa še posode se manj umaže.

Ker smo střežbe že vsi navajeni, smo se tudi v novo okolje hitro vživeli.

– Najbrž je hotel različno zaseden. Kako pa poteka delo, če upoštevamo to različno zasedenost?

Pri manjšem številu gostov gre delo po že utečenem redu. Kljub temu, da je večkrat bilo po nekaj grup gostov hkrati pri nas – npr. enkrat preko 400 gostov – smo jih postregli z 11 ljudmi v rekordno

kratnem času. Najbrž si je težko predstavljati, da so bili zares dobro in hitro postreženi, toda gostje so bili zadovoljni. Pohvale je vredno, da so nam takrat z vso prizadevnostjo pomagale pri enostavnejših delih tudi sobarice.

Solman: Ko vidiš, da je viliko dela, tudi več, da moraš delati. Če si v bolniški, veš, da bo moral namesto tebe delati kdo drugi. Danes pa je že zaradi krize tako, da se moraš dela držati.

Sherwod: Najvažnejši je gost – njemu res ne moreš reči, naj počaka, ker je sodelavka v bolniški.

Ozu: Res je večkrat potrebno nepredvideno podaljšati delovnik, toda na tak način dela sem se navajala že kot učenka v Zdraviliškem domu pri tov. Turnšek Janezu.

– Kako pa se v delo vključujejo sedanje generacije usmerjenega izobraževanja?

Ozu: Imam občutek, da sedanji učenci ne čutijo več takšne odgovornosti do dela.

Solman: Prejšnji učenci – gostinci – so si delovne izkušnje, delovno moralo tudi pripravljenost za nepredvideni podaljšan delovnik, odnos do gosta, pridobivali in spoznavali v vsej učni dobi – tega pa sedaj ni.

Strašek: Verjetno bomo imeli še precej problemov. Če pogledamo bodočega 3. letnika in ga primerjamo z nekdanjim: Prejšnji učenec se je dokaj dolgo izpopolnjeval pri praktičnem delu, da je tako spoznal njegove specifičnosti (nedeljsko delo, sezonski značaj strežbe, deljen delovnik). Ko si je po treh letih pridobil kvalifikacijo, je bil v delo siguran, poznal ga je. Sedanji učenec bo imel prav tako kvalifikacijo, ne bo pa imel delovnih izkušenj in ne bo poznal dela – posledice bodo v nepripravljenosti in nezainteresiranosti. Mislim, da bi šolstvo moralo upoštevati izkušnje združenega dela.

– **Kako pa ste zadovoljne z delom v strežbi (kamor je seveda vključen podaljšan in deljen delovnik pa nedeljsko in nočno delo) in kako z delom usklajujete svoje družinsko življenje?**

Sherwod: Več let sem delala v tujini. Sedaj sem zadovoljna, da sem doma, med svojimi. V Rogaški je to moja prva zaposlitev in z Zdravilišču se dobro počutim. S sodelavkami se razumem, čeprav pri mlajših pogrešam zainteresiranost za delo. Mislim, da ni prav, če nekdo reče: »To ni moje delo.« In marsikdo se ne zaveda, kako pomembna za gosta je ravno prijaznost.

Ozu: Z delom sem zadovoljna, v službi res nimam problemov. Prav tako se še ne čutim prikrajšaro za nedeljske popoldneve in praznike, ki jih v prostosti preživljajo moji vrstniki. Večkrat pa sem že opazila manjši interes do dela pri sezonskih delavcih ali pri tistih, ki pridejo za nekaj dni: vemo, da osebni dohodek dobijo ne glede na to, če je delo opravljeno zares vestno ali ne. In če pride do problemov, je krivda na vseh delavcih.

Solman: Oba z možem sva zaposlena v gostinstvu, zato je kako pomembno razumevanje s sodelavkami. Pri deljenem delavniku še posebej ostane zelo malo časa za družino in otroke, tako da morajo pogosto priskočiti na pomoč tudi starši. Če povem samo za primer: ko imam deljen delovnik, pridem domov v Rogatec ob 14.30. Zvečer je treba za dve uri nazaj. Zaradi slabih avtobusnih zvez, pa za ti dve uri izgubim kar 5 ur. Še slabše je, če delam v drugi izmeni. Res pa je še več takih, ki imajo še slabše prometne zveze. Zato mislim, da bi moralo biti nočno in pa deljeno delo boljše vrednoteno. Če ne bi imela rada tega dela, za 500,00 din (toliko znaša mesečni dodatek za deljen delovnik) zaradi dodatka ne bi ostala.

In kaj sta o prvih izkušnjah povedala vodja recepcije in vodja izmene strežbe?

Strašek Jože: V sezoni je bivalo pri nas povprečno 350 gostov. Z namestitvijo ni bilo večjih problemov. Če upoštevamo, da smo imeli večkrat velike skupine gostov, je delo potekalo dokaj hitro, to pa je tudi bistvenega pomena, saj vemo, da se vsak želi čimprej namestiti. Delo je potekalo v povezavi oddelkov: kuhinja-strežba-kuhinjska blagajna-recepcija-sobarica. Predvsem pa je zelo pomembno koordinirano delo. Vemo, da se lahko zmoti vsak in če je povezava med temi skupinami dobra, pomeni, da se napake lažje od-

pravijo. To pa je odločilno za dobro počutje gostov.

Večina delavcev hotela Sava je že delala v drugih hotelih. Kako pa ocenjujete menjavo osebja?

Strašek J.: Vemo, da se nekateri hoteli v zimskem času zapirajo, zato so menjave nujne. Eenako je pri novih kapacitetah. (vemo namreč, kakšna je danes situacija. op. pis.) Res pa je, da prihaja v Zdravilišče veliko stalnih gostov in da se gost naveže na osebje nekega hotela. Pa tudi delavec, če dela na stalnem rajonu, spozna želje gosta, pozna njegove navade. So npr. nekatera opravila, ki ne sodijo v delo delavcev, vendar jih gost kljub temu zahteva. Z menjavo osebja pa se tako pojavljajo tudi določeni problemi.

Nekajkrat so že bile izrečene pohvale – pisne in ustne (da ne bo nesporazuma – pohvale so prejemale že tudi ostali hoteli). Kako jih ocenjujete?

Strašek: Res so priznanje večkrat izrazili vodiči skupin, ki so bile pri nas zadovoljne. To je priznanje za naš trud. Toda mnogokrat se dogaja, da je veliko gostov zadovoljnih – ti molčijo – zelo glasen pa je lahko le eden nezadovoljen in preglaš vse ostale. Marsikaj bi še lahko izboljšali, toda vse izboljšave niso odvisne samo od nas – to je stvar tudi posameznikov. In le koordinirano delo vseh zagotavlja uspeh. Mislim pa, da bi morali pri sprejemanju raznih sklepov in tez, ne glede na delovno mesto, odpasti osebni interesi in bi morali biti upoštevani interesi delovne organizacije. Zelo dobro pa bi bilo razčistiti, kdaj se problemi rešujejo samoupravno in kdaj lahko odloča vodja. Če hočemo delati dobro in če boljše in če upoštevamo različno zasedenost hotela, usklajevanje števila delavcev glede na število gostov, je to dokaj velika odgovornost in večja psihična obremenitev.

Kranjec: Pohval je bilo že več, tudi iz Nemčije, ki so jih poslali zadovoljni gostje. Toda to ni zasluga le enega, pomembno je delo vsakega, slehernega delavca. Gostu poskušamo ustreči, kolikor je največ mogoče. Seveda pa mu moraš biti na razpolago, mu dajati pojasnila in priporočila glede hrane, diete itd. Če pride do nezadovoljstva, posredujem, kjer je pač potrebno. Z delavci nimam problemov, ker se poznamo že od prej in si zaupamo. So sicer izjeme, toda vse se reši.

In vaš moto?

»Potruditi se za vsakega gosta posebej, biti z njim prijazen, mu ustreči in nikakor ne delati razlik med domačimi in tujimi.«

✪ Bil je že čas kosila, zato smo hitro zaključili. Prijetno se je pogovarjati z delavci, ki se zavedajo svojih obveznosti in

se zavedajo, da se je potrebno za gosta truditi.

Želim le, da bi v tem »motu« ne bili osamljeni.

K. J.

Uspešna sezona kegljačev

Kegljanje je že od nekdaj poznano kot gostilniški šport. V novejših časih pa se vedno bolj uveljavlja kot športna panoga, v kateri imamo veliko uspeha tudi v svetovnem merilu.

Gradi se veliko izrecno športnih kegljišč, zato uspehi ne izostanejo.

Kegljanje je najbolj množično na delavskih športnih igrah. V pretekli sezoni je nastopalo 19 ekip v treh ligah in 8 ženskih ekip v eni ligi. Naša moška ekipa nastopa v prvi ligi, ki šteje 8 ekip. Tekmovanje se odvija v dveh delih in traja skupno 5 mesecev. Ekipa šteje šest članov, ki nastopajo v disciplini 6 x 100 lučajev mešano. V pretekli sezoni smo odigrali 14 tekem in vse smo dobili ter zaslužno osvojili prvo mesto. Med letom je občinska kegljaška sekcija nastopila na igrah v okviru »Srečan bratstva in prijateljstva« v Lendavi. V moški konkurenci je osvojila prvo mesto, jedro ekipe pa so tvorili naši kegljači. Za zaključek sezone je bilo še občinsko prvenstvo za posameznike v Šentjurju. Tekmovali smo v disciplini 100 lučajev mešano. Prvi štirje so si pridobili dodatnih 100 lučajev in med seboj odločili o zmagovalcu. Vrstni red prvih štirih je naslednji:

1. ČAKS Avgust (KORS) – 834 kegljev
2. DOLC Ivan – (ZDRAVILIŠČE) 823 kegljev
3. ŠTRAŠEK Alojz (ZDRAVILIŠČE) – 805 kegljev
4. KUČIŠ Ludvik (KORS) – 798 kegljev

V finale se je uvrstil tudi Špoljar Darjo, ki pa ni prišel na finalno tekmo. Namesto njega je nastopil Kučiš Ludvik, ki je bil prva rezerva. Prvi trije so dobili lepe pokale in diplome.

Na zaključku delavskih športnih iger je bila dana pobuda za ustanovitev kegljaškega kluba v Rogaški Slatini. V ta namen je osnovan iniciativni odbor, ki je že dobil prve konkretne naloge. Žal pa pri naši delovni organizaciji ni razumevanja za razširitev kegljišča z dveh na štiri staze, kar je pogoj za tekmovanje. Če bo prišlo do ustanovitve kluba, si bomo morali poiskati zatočišče v Šentjurju ali pa v Rogatca. Vseeno pa ne bomo obupali, saj imamo kegljanje radi in smo pripravljeni tudi na tak korak.

DOLC Ivan

**Vsakodnevni
kozarec zdravja**

magnezijeva slatina

DONAT Mg

KADROVSKE NOVICE

V mesecu decembru 1982 so sklenili delovno razmerje v Zdravilišču Rogaška Slatina naslednji delavci:

TOZD ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST

Hunsky Janez – priprava jedi, vrnil se je iz JNA; Špoljar Vesna – točajska opravila, določen čas.

TOZD VZDRŽEVALNA DEJAVNOST

Žogan Marjan, dipl. ing. gradbeništva – vodenje TOZD Vzdrževalna dejavnost, direktor TOZD Koražija Edi – vzdrževalna opravila, za nedoločen čas; Kitak Milan – vzdrževalna opravila, za nedoločen čas.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Bizjak Davorin, pravnik – vodenje Zdravilišča – glavni direktor.

Delovno razmerje je prenehalo v mesecu decembru 1982 naslednjim delavcem:

TOZD ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST

ZDRAVSTVO

Plevčak Martini – čiščenje terapije, delovno razmerje je prenehalo po sklepu za določen čas.

HOTELI

Žgajner Cvetki – pomoč pri pospravljanju, delovno razmerje je prenehalo po sklepu za določen čas; Janžek Barbari – pomoč pri pospravljanju, delovno razmerje je prenehalo po sklepu za določen čas; Bek Danici – pomoč pri pospravljanju, delovno razmerje je prenehalo po sklepu za določen čas.

RESTAVRACIJE

Kodrnja Jožici – točajska opravila, delovno razmerje je prenehalo po sklepu za določen čas; Borsič Mariji – čiščenje WC, delovno razmerje je prenehalo po sklepu za določen čas; Raspotnik Reziki – vodenje kuhinje Donat, starostno upokojena.

TOZD POLNILNICA

Kos Mariji – upravljanje stroja, starostno

upokojena; Cverlin Danici – nakladanje in razkladanje, starostno upokojena; Vajdič Albinu – nakladanje palet, delovno razmerje je prenehalo po sklepu za določen čas.

TOZD VZDRŽEVALNA DEJAVNOST

Močnik Ruži – čiščenje WC – delovno razmerje je prenehalo po sklepu za določen čas; Strašek Marti – vrtnarska opravila, delovno razmerje je prenehalo po sklepu za določen čas; Ogrizek Danici – vrtnarska opravila, delovno razmerje je prenehalo po sklepu za določen čas; Grilec Ljubica – fizična dela v praku, delovno razmerje je prenehalo po sklepu za določen čas.

Umrla sta KERIN Alojz dne 7. 12. 1982 – opravljal je dela in naloge skladiščnika mineralne vode v Skladišču Ljubljana in ČONŽEK Anica dne 22. 12. 1982, opravljala je dela in naloge sobarice v TOZD Zdraviliška dejavnost.

V mesecu januarju 1983 so sklenili delovno razmerje v Zdravilišču Rogaška Slatina naslednji delavci:

TOZD ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST

Restavracija

Sedenik Martina – pomivanje posode, za določen čas.

Delovno razmerje je prenehalo v mesecu januarju 1983 naslednjim delavcem:

TOZD ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST

Restavracije

Verk Danici – natakarska opravila, spornu namo prekinila delovno razmerje; Siljeg Nenadu – natakarska opravila, odšel v JLA; Janžek Mariji – točajska opravila, ukrep disciplinske komisije.

Hoteli

Kovačič Zinki – pomoč pri pospravljanju, delovno razmerje je prenehalo po sklepu za določen čas; Jerič Milici – pomoč pri pospravljanju, delovno razmerje je prenehalo po sklepu za določen čas; Mikolič Alojziji – pomoč pri pospravljanju, delovno razmerje je prenehalo po sklepu za določen čas; Mališ Mariji – pomoč pri pospravljanju, delovno razmerje je prenehalo po sklepu za določen čas; Barič Danici – pomoč pri pospravljanju, delovno razmerje je prenehalo po sklepu disciplinske komisije.

Zakonsko zvezo so sklenili:

Černoša Erika v TOZD Zdraviliška dejavnost in Kristan Franc v TOZD Polnilnica.

K. T.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega ateka Antona GRILA se iskreno zahvaljujemo Zdravilišču, delavcem restavracije Pošta, kolektivu Bohor za darovano cvetje in izrečeno sožalje. Hvala tudi vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti.

Hčerki Zinka in Marica

»TI PA NISI V NAŠEM KOLEKTIVU«

Tale krilatica nekatere še danes spominja na prijeten sindikalni izlet in na razposajeno zabavo sproščenih gostov v že davno preteklih letih. Takrat je bilo v Rogaški Slatini še več gostinskih kolektivov. Vsak je imel tudi svojega strokovnjaka za vodovod, elektriko, pa tudi finančnika, ki so mu takrat še rekli knjigovodja ali računovodja. Ampak vsi so bili KOLEKTIV. Imeli so skupen cilj da je v njihovih obratih gost najboljše postrežen. Vsi so delali v gostinstvu, za gostinstvo – skratka bili so gostinci.

Danes je Zdravilišče velik kolektiv in za naš skupen cilj – da bi imeli čimveč gostov, ki bi koristili čimveč naših storitev in naše proizvodne tudi doma – dela vsak član tega kolektiva.

Zato BOTER JEŽ ne prebiraj dreves, poglej gozd, ki veliko boljše kljubuje viharjem in skrbi za svojo podrast, pa za RAZVEDRILLO ne odrekaj tako površno čalnstva v kolektivu.

Prizadeti finančnik
Anica Halužan

BOTER JEŽ!

K. T.

Poslušajte zdaj ljudje
kako nekaterim danes dobro gre:
v boljše lokale voz'jo se,
kjer dobro je in pije se,
saj na »a la-carte« dobi se vse.
Vinca žlahtnega,
kot sonček čistega,
ne manjka pečena ribica
in kruhka domačega.

Bohorja strašno se boje,
tam z delavci morali bi malicati,
Ko vidli bi,
da prima se stvari dobi:
sindikalno kavico,
pivce hladno
in tapravo malico
po naše, dietno-stabilizacijsko.
Pa naj vas to ne skrbi,
v slučaju zdravniške pomoči,
v bližini terapija še stoji.

Dober tek do Bohorja in pri mizi
vam želi nekdo, ki z vragom
češenj zobal ni.

ZAHVALA

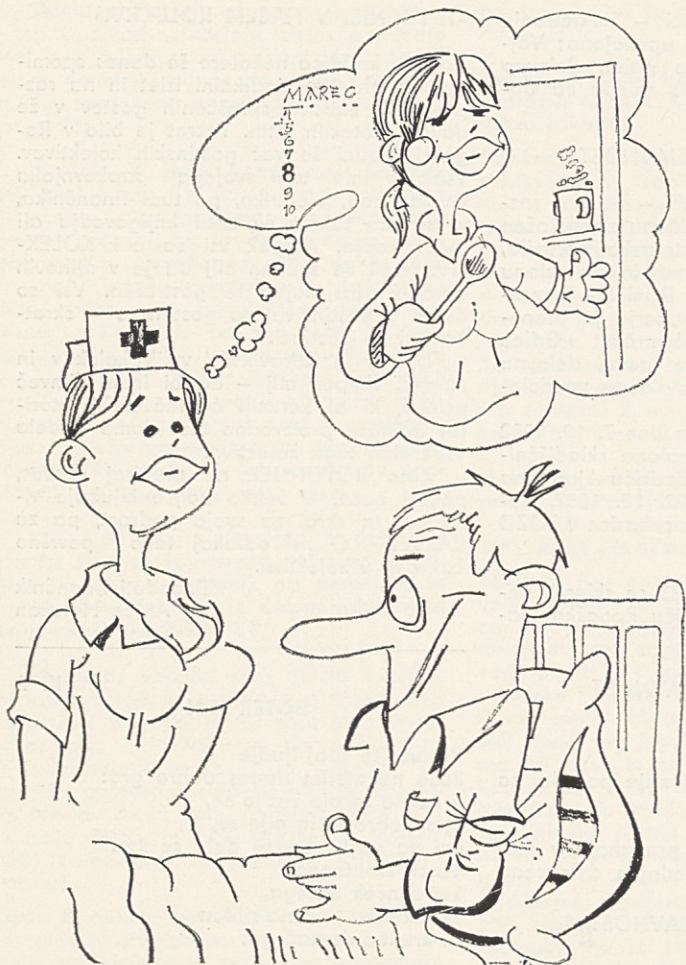
Izkreno se zahvaljujem sodelavcem iz komerciale in polnilnice, ki so pospremili mojega brata Ernesta na zadnji poti ter darovali cvetje.

Vida Godec

ZAHVALA

Ob tragični izgubi dragega moža in očeta Jožeta Zabukoška se iskreno zahvaljujem delavcem kolektiva zdravstva, sindikatu in pevskega zboru Zdravilišča za denarno pomoč, darovano cvetje, izrečeno sožalje in za spremstvo na njegovi zadnji poti.

Zalujoča žena Ljerka in
hčerkica Kristina Zabukošek

Dragi bralci, o čem globokoumno razmišlja naš pacient, napišite uredništvu Vrelcev. Najboljši odgovor nagradimo s 100 dinarji.

TEŽAVEN VZPON

smer Stritarjev dom – Bellevue prehodna le z alpinistično opremo. Kdaj bodo naše sprehajalne poti primerno urejene?

Zaključek Delavskih športnih iger za leto 1983

V nedeljo 30. 1. 1983 je bil pri »Sonce« zaključek delavskih športnih iger občine Šmarje pri Jelšah. Igre je organizirala in vodila komisija za rekreacijo in odih pri Občinskem svetu zveze sindikatov Šmarje pri Jelšah. Zaključka so se udeležili predstavniki sindikata, športni referenti in športniki. Navzoči so bili tudi štirje naši predstavniki. V uvodnem delu so bili podani razni statistični podatki in ugotovitve, ki se nanašajo na igre. Lani se je iger udeležilo rekordnih 171 ekip, v 12 moških in 10 ženskih panogah. Opazen je dvig kvalitete v nekaterih športnih panogah. Žal pa ni opaziti večjega napredka pri tekmovanju žensk, zato bo treba v bodoče na tem področju narediti čimveč. Uspeha tudi ni bilo pri organiziranju internih športnih iger, to je v posameznih delovnih organizacijah. Te igre so pa zelo pomembne in so osnova za nadaljnje tekmovanje na občinski ravni pa vse do zveznega tekmovanja. Tudi v naši delovni organizaciji ne poznamo te oblike tekmovanja, razen častnih izjem. Velik problem delavskih športnih iger so prevozi oz. prihodi na tekmovanja, ki potekajo na območju cele občine. Resno se razmišlja o prehodu na ločeno tekmovanje, da bi se zmanjšali stroški. Vendar pa ima ta sistem tudi slabo stran, saj ne bi prišlo do srečanj med najboljšimi in bi to pomenilo padec kvalitete. T o so samo nekatera od spoznanj in trditev, ki so jih

povedali udeleženci še pred podelitvijo diplom in pokalov.

Samo tekmovanje je potekalo v 12 moških in 10 ženskih panogah, moška ekipa Zdravilišča je nastopila v 10 panogah. Naši fantje niso nastopili le na plavanju in vleki vrvi. Tudi teh dveh panog bi se lahko udeležili, če bi bilo vsaj malo več interesa. Vseeno pa je moška ekipa zasedla izredno drugo mesto s 181 točkami. Pred nami je samo ekipa Steklarne z 208 točkami, za nami pa je uvrščenih 21 delovnih organizacij. Žal pa se naša ženska ekipa ni udeležila nobenega tekmovanja in je ostala brez točk.

To se pozna tudi v skupni uvrstitvi, kjer se seštevajo moške in ženske točke. V skupni uvrstitvi smo dosegli 4. mesto s 181 točkami. Prvo mesto in prehodni pokal je osvojila ekipa Steklarne ki je zbrala 312 točk. Prehodni pokal je Steklarna osvojila že tretjič zapored, zato ji po propozicijah tekmovanja ostane v trajno last. Pokal ji pripada zaslužen, saj so njeni športniki najbolje organizirani in so lahko za vzor vsem ostalim.

V posameznih panogah so naši športniki dosegli naslednje uvrstitve:
 ŠAH – 9 ekip – 3. mesto
 STRELJANJE Z ZRAČNO PUŠKO – 12 ekip – 5. mesto
 NAMIZNI TENIS – 16 ekip – 3. mesto
 MALI NOGOMET – 19 ekip – 3. mesto
 RIBOLOV – 6 ekip – 3. mesto

BALINANJE – 4 ekipe – 4. mesto
 ROKOMET – 10 ekip – 2. mesto
 KOŠARKA – 8 ekip – 1. mesto
 ODBOJKA – 5 ekip – 4. mesto
 KEGLJANJE – 19 ekip – 1. mesto

Iz rezultatov vidimo, da so nas malce razočarali ribiči, balinarji in odbojkarji. Ostali pa zaslužijo vse čestitke za odlične rezultate, še posebno pa velja pohvaliti košarkarje in kegljače za njihova prva mesta.

Na koncu si želimo, da bi letošnje leto zaključili še uspešneje. Želja nam je tudi povečati interes za rekreacijo med delavci in delavkami. Vsem pa, ki so nastopali za barve naše delovne organizacije, iskrena zahvala za vložen trud in vabilo za nadaljnje sodelovanje.

Ivan Dolc

VRELCI – glasilo delavcev Zdravilišča Rogaška Slatina, izdajajo ga delavski sveti vseh TOZD in SDS Zdravilišča. Izhaja mesečno v nakladi 800 izvodov in ga prejmejo vsi člani delovne skupnosti brezplačno. Ureja ga uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Božo Kolar, tehnični urednik Anton Slinnik, lektor Vlado Kern. Tisk: »Papirkonfekcija« Krško. Glasilo je oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov na osnovi mnenja republiškega sekretarja za informacije št. 421/72.